

UNIVERSITAS TYRNAVENSIS
FACULTAS PHILOSOPHICA

Posudok oponenta na habilitačnú prácu

Autor habilitačnej práce: Mgr. Lucia Záhorcová, PhD.

Názov habilitačnej práce: Odpustenie ako psychologický fenomén: Konceptualizácia a súvislosti s duševným zdravím, medzil'udskými vzťahmi a sebareguláciou

Jadrom predkladanej habilitačnej práce je dvanásť výskumných štúdií, ktoré autorka publikovala v spoluautorstve. V rámci habilitačnej práce k nim pripája odborný komentár v komparácii s prevažne zahraničnými vedeckými zisteniami. Cieľom habilitačnej práce je pritom „priblížiť“ odpustenie ako komplexný fenomén, ktorý sa prejavuje na intrapersonálnej, interpersonálnej a spirituálno-existenciálnej rovine a zdôrazniť jeho význam nielen v každodennom živote, ale aj pri zvládaní mimoriadne náročných životných situácií“ (str. 8).

Habilitačná práca je členená do piatich tematických sekcií, v ktorých je problematika odpustenia predstavená z rozličných aspektov. V prvej sekcii sa autorka venuje formám konceptualizácie odpustenia prostredníctvom kvalitatívnych analýz z pohľadu laikov a psychologov. Druhá tematická sekcia sa zameriava na odpustenie v kontexte smútenia u rodičov po strate dieťaťa, kým tretia sekcia je venovaná odpusteniu v partnerských a rodinných vzťahoch. Vo štvrtej časti sa rozpracúva téma odpustenia sebe v rôznych situačných kontextoch. Piata časť je zameraná na predstavenie slovenských validizácií dvoch medzinárodne využívaných dotazníkov odpustenia – EFI-30 a TRIM-18. Habilitačná práca obsahuje aj dvanásť priložených vedeckých štúdií v anglickom jazyku, publikovaných v domácich a zahraničných karentovaných časopisoch.

Predložené výskumné štúdie, ako aj sprievodný odborný komentár, dokumentujú rozsiahly odborný rozhľad autorky v oblasti problematiky odpustenia a poukazujú na jej vysokú mieru špecializácie v tejto oblasti. Zároveň vedecká úroveň prezentovaných výskumných štúdií dokazuje, že autorka rozvíja odborné poznatky o odpustení nielen na

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS
FACULTAS PHILOSOPHICA

teoretickej a koncepcnej roviny, ale aj na báze metodologicky prepracovaných empirických výskumov.

Ako čiastočné obmedzenie práce možno vnímať skutočnosť, že – hoci v súlade s vytýčeným cieľom – zostáva prevažne na rovine „priblíženia“ odpustenia čitateľovi a „zdôraznenia“ jeho významu v živote. Domnievam sa však, že odborná erudícia autorky ju predurčuje a oprávňuje aj k hlbšiemu rozvinutiu praktických implikácií. Tie sú síce naznačené v závere práce, chýba však ich hlbšia integrácia do konkrétnych poradenských či terapeutických modelov. V tejto súvislosti by bolo prínosné *vyjadrenie autorky k možnostiam aplikácie prezentovaných vedeckých poznatkov v oblasti poradenskej a terapeutickej praxe.*

Autorka v prvej tematickej sekcii habilitačnej práce porovnáva konceptualizáciu odpustenia u laikov a odborníkov na základe dvoch samostatne realizovaných kvalitatívnych analýz. Diferenciačným kritériom medzi porovnávanými súbormi je formálne vzdelanie a prax v odbore psychológia. V tejto súvislosti je relevantná otázka, *či a za akých podmienok sa môžu laici stať odborníkmi na osobne prežívaný proces odpustenia a naopak, či a za akých okolností sa môžu odborníci stať laikmi v osobne prežívanom procese odpustenia.*

Z prezentovaných záverov vedeckých výskumov vyplýva, že dôležitým prvkom posttraumatického rozvoja, adaptácie a posunu vpred je odpustenie sebe. V tomto kontexte by som požiadala autorku habilitačnej práce o *stručné vyjadrenie k tomu, či sú jej známe sociokultúrne premenné, ktoré môžu odpustenie sebe podporovať, respektíve obmedzovať.*

Habilitačná práca Mgr. Lucii Záhorcovej, PhD. spĺňa všetky požiadavky kladené na prácu tohto typu v odbore Psychológia, preto ju odporúčam k obhajobe, a po jej úspešnom absolvovaní navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul docent.

V Trnave 22.12.2025

doc. PhDr. Kinga Izsóf Jurášová, PhD.